

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งสร้างแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ผลการสร้างแบบวัดทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. ผลการศึกษาคุณภาพของแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. ผลการศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดเชียงราย

ผลการสร้างแบบวัดทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดทักษะชีวิตด้าน การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร การตัดสินใจและแก้ไขปัญหา การจัดการอารมณ์และความเครียด สรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต
2. กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของทักษะชีวิตในแต่ละด้าน
3. ดำรวจสถานการณ์และวิธีแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวันจากข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักเรียน
4. สร้างแบบวัดทักษะชีวิตจากข้อมูลเชิงประจักษ์
5. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ/ปรับปรุงแก้ไขตัวเลือก
6. ทดลองใช้รอบที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิคกลุ่มสูง- กลุ่มต่ำ 25% แล้วทดสอบค่าที (t- test) พร้อมคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 150 คน
7. ทดลองใช้รอบที่ 2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะชีวิตทั้งฉบับโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 150 คน
8. ทดลองใช้รอบที่ 3 เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 40 คน
9. เขียนคู่มือการใช้แบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ฉบับร่าง
10. ทดลองใช้รอบที่ 4 เพื่อแปลผลระดับทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้สูตรค่าเฉลี่ยกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 300 คน และทดลองใช้คู่มือการใช้แบบวัดทักษะชีวิตฉบับร่างกับผู้ช่วยเก็บข้อมูล จำนวน 3 คน

11. จัดทำคู่มือการใช้แบบวัดทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ฉบับสมบูรณ์

จากผลการสร้างแบบวัดทักษะชีวิตตามขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ได้

1. แบบวัดทักษะชีวิต ที่มีลักษณะเป็นแบบกำหนดสถานการณ์ให้เลือกตอบมี 5 ตัวเลือก จำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ มีรายละเอียดดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 สถานการณ์ของข้อคำถาม จำนวนข้อ และหมายเลขข้อในทักษะแต่ละด้านของแบบวัดทักษะชีวิต

ทักษะ	สถานการณ์ของข้อคำถาม	หมายเลขข้อ	รวม (ข้อ)
การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร	- ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น	1-5	5
	- ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร	6-10	5
การตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	- ปัญหาเกี่ยวกับการตัดสินใจ	11-15	5
	- ปัญหาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา	16-20	5
การจัดการอารมณ์และความเครียด	- ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการอารมณ์	21-25	5
	- ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการความเครียด	26-30	5
รวม (ข้อ)			30

2. คู่มือการใช้แบบวัดทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ฉบับสมบูรณ์ สำหรับ จำนวน 1 ฉบับ อันประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของแบบวัดทักษะชีวิต โครงสร้างของแบบวัดทักษะชีวิต การสร้างแบบวัดทักษะชีวิต คุณภาพของแบบวัดทักษะชีวิต วิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนน การแปลความผลคะแนน และประโยชน์จากการใช้แบบวัดทักษะชีวิต

ผลการศึกษาคุณภาพของแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณภาพของแบบวัดทักษะชีวิต ในด้านของค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะชีวิตทั้งฉบับ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเที่ยงตรงสภาพ โดยมีวิธีดำเนินการหาคุณภาพแต่ละด้าน สรุปได้ผลดังตาราง 3

ตาราง 3 สรุปผลการหาคุณภาพของแบบวัดทักษะชีวิต

ทักษะ	ข้อที่	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง แสดงความ เที่ยงตรงเชิง สภาพ	ค่าที่ แสดงอำนาจ จำแนกรายข้อ	ค่า r_{xy} แสดงความ เที่ยงตรงเชิง สภาพ	ค่า r_{tt} แสดง ความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ
การสร้าง	1	.67	4.693*	.518**	.7047
สัมพันธภาพและการ สื่อสาร	2	.67	3.246*		
	3	.67	4.215*		
	4	.67	3.460*		
	5	.83	4.194*		
	6	.67	3.464*		
	7	.67	2.257*		
	8	1.00	3.212*		
	9	.83	4.718*		
	10	.83	4.024*		

ตาราง 3 (ต่อ)

ทักษะ	ข้อที่	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง แสดงความ เที่ยงตรงเชิง สภาพ	ค่าที่ แสดงอำนาจ จำแนกรายข้อ	ค่า r_{xy} แสดงความ เที่ยงตรงเชิง สภาพ	ค่า r_{tt} แสดง ความเชื่อมั่น ทั้งหมด
การตัดสินใจ และแก้ไขปัญหา	11	1.00	2.413*	.503**	
	12	.83	4.336*		
	13	1.00	2.818*		
	14	.83	2.367*		
	15	.67	3.482*		
	16	1.00	6.000*		
	17	1.00	5.618*		
	18	1.00	3.282*		
	19	.67	3.548*		
	20	1.00	3.436*		
การจัดการอารมณ์ และความเครียด	21	.83	2.440*	.554**	
	22	.83	4.003*		
	23	.67	2.843*		
	24	1.00	4.711*		
	25	.67	3.832*		
	26	.67	4.124*		
	27	.67	3.862*		
	28	.83	4.254*		
	29	1.00	4.920*		
	30	.67	4.219*		

* ที่ระดับนัยสำคัญ .05

** ที่ระดับนัยสำคัญ .01

จากตาราง 3 ได้แสดงผลของการหาคุณภาพของแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งพบว่าข้อคำถามในแบบวัดทั้ง 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .67 - 1.00 แสดงว่าทุกข้อมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา อีกทั้งที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 ข้อสอบแต่ละข้อมีค่า t ตั้งแต่ 2.257 - 6.000 แสดงว่าทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกสามารถใช้คัดแยกนักเรียนออกเป็นกลุ่มที่มีทักษะชีวิตสูงและกลุ่มที่มีทักษะชีวิตต่ำได้ นอกจากนี้ที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพของแบบวัดทักษะชีวิต พบว่า r_{xy} มีค่าตั้งแต่ .503 - .554 แสดงว่าข้อคำถาม ในแบบวัดทักษะชีวิตแต่ละข้อสามารถวัดได้ตรงและสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง และผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะชีวิตทั้งฉบับพบว่า r_{tt} มีค่า .7047 แสดงว่าแบบวัดที่สร้างขึ้นนี้มีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อมีการนำแบบวัดทักษะชีวิตฉบับนี้มาวัดผลซ้ำอีก ก็จะทำให้ผลการวัดที่คงที่แน่นอน

ผลการศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดเชียงราย โดยมีวิธีดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

1. นำแบบวัดทักษะชีวิตที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ครั้งที่ 4 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ 4 จำนวน 300 คน
2. นำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทำแบบวัดมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยให้แต่ละด้าน ทำการวิเคราะห์ผล

ผลการศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาระดับทักษะชีวิตโดยภาพรวม (พิจารณาทักษะทั้ง 3 ด้านพร้อมกัน) ผลที่ได้ปรากฏดังตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ระดับทักษะชีวิตโดยภาพรวมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดเชียงราย

ทักษะ	จำนวนนักเรียน (คน)				รวม
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
ทักษะชีวิต (พิจารณาทักษะทั้ง 3 ด้านพร้อม กัน)	145 (48.3%)	155 (51.7%)	0 (0%)	0 (0%)	300 (100%)

จากตาราง 4 ซึ่งแสดงระดับทักษะชีวิตโดยภาพรวมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดเชียงราย พบว่านักเรียนเกินครึ่งมีทักษะชีวิตอยู่ในระดับดี รองลงมาคือนักเรียนมีทักษะชีวิตอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งเมื่อแยกพิจารณาระดับทักษะชีวิตออกเป็นทักษะด้านการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา และด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดที่ได้ปรากฏดังตาราง 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ระดับทักษะชีวิตในแต่ละด้านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดเชียงราย

ทักษะ	จำนวนนักเรียน (คน)				รวม
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร	131 (43.7%)	166 (55.3%)	3 (1.0%)	0 (0%)	300 (100%)
การตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	153 (51.0%)	141 (47.0%)	6 (2.0%)	0 (0%)	300 (100%)
การจัดการอารมณ์และความเครียด	208 (69.3%)	86 (28.7%)	6 (2.0%)	0 (0%)	300 (100%)

จากตาราง 5 ซึ่งแสดงระดับทักษะชีวิตในแต่ละด้านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดเชียงราย พบว่านักเรียนเกินครึ่งหนึ่งมีทักษะชีวิตในด้านการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารอยู่ในระดับดีแต่สำหรับทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดพบว่านักเรียนเกินครึ่งหนึ่งมีทักษะอยู่ในระดับดีมาก